

Aponogeton cf. AW

Aqua-Webin virallinen verkkolehti ■ nro 1/2008

- Tule apuun, Evira!
- Akvaarioseurat tutuiksi –
Helsingin Akvaarioseura ry.
- Taistelukalojen kudet, Tekninen toteutus
- Akvaario-aktivisti

Sisällysluettelo 1/2008

Aponogeton rekrytoi	3
Tule apuun, Evira!	5
Taistelukalojen kudet, Tekninen toteutus	8
Piikkisilmien päiväkirja	14
<i>Echinodorus cordifolius</i> 'ovalis' – Herttamiekkakasvien suvun pikkujätti	16
Kesätöihin akvaariokauppaan	18
Akvaario-aktivisti	20
Akvaarioseurat tutuiksi – Helsingin Akvaarioseura ry.	27
Akvaarioharrastus – aktiviteettia aivoille	29

Aponogeton cf. AW -toimitus:

Tämän lehden täysin palkattomina orjina toimivat:

Päätoimittaja: Anna Rikkinen

Toimitus: Anna Rikkinen
Sanna Vihavainen
Sari Mäki-Penttilä
Alix Antell
Elsi Kauppinen

Ulkoasu ja taitto: Alix Antell

Kannen kuva: Samu Saurama

Lehti ilmestyy noin neljä kertaa vuodessa. Aponogeton cf. AW ei vastaa yhtään mistään millään lailla.

Lehdessä ei ole, eikä tule olemaan kysymys-vastauspalstaa. Jos jokin asia jäi mietittävään, ota yhteyttä sähköpostitse osoitteeseen aponogeton@aqua-web.org tai kysy avoimesti foorumiilla.

Päivät pidentyvät, linnut laulavat ja hanki sulaa (jos sitä vielä on ollutkaan). Kevään tullen auringonvalon määrä lisääntyy ja energisyys kasvaa. Tänä keväänä akvaristi tulee tarvitsemaan kaiken ylimääräisen energian, sillä tulossa on toiminnantäyteisiä kuukausia!

Akvaristikevään kiistämättä suurin luentotapahtuma, FISU, starttaa huhtikuun lopussa Helsingissä. Tapahtuma on kaksipäiväinen ja tarjolla on alan huippuluennonjoita meiltä ja maailmalta. Samaan aikaan on myös Pet-Expo, jossa pääsevät nähtäville mm. Suomen kauneimmat ja rohkeimmat taistelukalat Taistelukala 2008 -näyttelyn yhteydessä. Myös akvaarioseuroilla on mahdollisuus näyttää sisustajankyntensä PetExpossa osallistumalla seurojen väliseen sisustuskilpailuun.

Kuukautta aikaisemmin on Helsingin Akvaarioseuran perinteinen keväthuutokauppa Leppävaarassa, jonne kaikki kynnelle kykenevät ovat tervetulleet huutamaan tuotteita laidasta laitaan. Jokainen Suomen Akvaarioliiton alaiseen akvaarioseuraan kuuluva jäsen on pait-si tervetullut tapahtumaan ilman sisäänpääsymaksua, myös tuomaan tuotteitaan huudettaviksi sekä myyntiin markettipöydälle.

Tässä lehdessä saamme jatkoa joulukuussa alkaneelle taistelukala-artikkelille, jossa kevään kunniaksi käsitellään kudetusta. Myös pidetty piikkisilmien päiväkirja saa jatkoa. Esittelyssä myös Elintarviketurvallisuusviraston sekä WWF:n toimintaa akvaristin näkökulmasta. Virkeää kevään alkua, seuraava Aponogeton ilmestyykin jo kesäkuussa!

Mukavia lukuhetkiä,

Anna

Aponogeton rekrytoi

Aqua-webin oma verkkolehti Aponogeton cf. AW etsi lisää henkilökuntaa toimitukseensa. Oletko sinä...

- Kiinnostunut kirjoittamisesta?
- Kielellisesti vähintään keskitasoa?
- Kykenevä noudattamaan aikatauluja?
- Tykkäät näperrellä tai toteuttaa projekteja?
- Osaat valokuvata?
- Taidat tavallisimmat tekstin- ja kuvankäsittelyohjelmat?
- Osaat taittaa lehden muutenkin kuin nippuun pöydälle?
- Hallitset sujuvasti enemmän kuin yhden kielen?
- Haluat työskennellä palkatta, korvauksena kasoittain mainetta ja kunniaa?

...Jos vastasit vähintään yhteen kysymykseen "Kyllä", lue eteenpäin.

Rivikirjoittajia

Haemme n määrää kirjoittajia lehteen. Aihealueesi voivat vaihdella lajiesittelyistä matkakertomuksiin, tärkeää on että pidät kirjoittamisesta ja olet innokas keksimään aiheita itse. Kykenet toimittamaan sovitut kirjoitukset sovittuun aikaan. Muuten kirjoitustahti on vapaa. Olet äidinkielellisesti vähintään keskitasoa.

Oikolukija

Ainakin yksi oikolukijan paikka on vapaana. Olet äidinkielellisesti lahjakas ja kiinnostunut toimimaan oikolukijana. Hommiisi kuuluu oikolukea kaikki lehden kirjoitukset ennen taittoa. Kykenet toimimaan aikataulussa ja sopimaan aikataulusi joustavasti muiden kanssa.

Varataittaja

Varahenkilö tarvitaan jos varsinainen taittaja on sataprosenttisesti estynyt taittamasta tai jos varataittaja itse haluaa taittaa numeron sil-

loin tällöin. Omaat mielellään InDesignin käytötaidon (tai olet muuten innokas ulkoasujen väsäjä ohjelmasta riippumatta). Osaat taittamisen ja kuvankäsittelyn perustaidot (tai edes kuvittelet ehkä oppivasi nämä puhelinavustuksella). Varataittaja saa lehden tekoa varten valmiin sivupohjan (InDesign -muodossa), muutoin hänellä on vapaat kädet toteuttaa itseään! Osaat pitää aikatauluista kiinni ja ymmärrät, että lehti ei ilmesty ilman sinua!

Valokuvaaja

Pidät valokuvauksesta ja omistat riittävän laitteiston ja taidon laadukkaiden kuvien ottamista varten. Taidat myös peruskuvankäsittelyn. Liikut mielelläsi kameran kanssa erilaisissa tapahtumissa etkä häpeä kuvata mm. pahaa aavistamattomia kanssa-akvaristeja. Kykenet noudattamaan sovittuja aikatauluja.

Kääntäjä

Hallitset sujuvasti ainakin kaksi kieltä. Mieluusti toinen niistä olisi saksa, englanti tai ruotsi ja toinen suomi. Useamman kielen hallitseminen on myös sallittua. Olet kiinnostunut ulkomaisista akvaariolehdistä, -kirjoista ja -saiteista, ja etsit mielelläsi mielenkiintoisia artikkeleja sekä uutisia. Kirjoitat vähintään keskivertoa suomea ja deadlineit eivät sinua pelota.

Tärppäsikö? Jos innostus heräsi, lähetä erittäin vapaamuotoinen hakemus ja paikkatoive osoitteeseen **aponogeton@aqua-web.org** ja viestin otsikoksi **"Rekry"**. Toimituksen väki ottaa sinuun yhteyttä.

Jokapaikanhöylä

Omaat jonkin taidon, kyvyn tai tiedon jota ilman Aponogeton ei voi pärjätä tulevaisuudessa, tai olet muuten vaan kiinnostunut toimimaan lehden teossa mukana.

Terveisin,

Aponogeton cf. AW:n porukka

Tule apuun, Evira!

Elintarviketurvallisuusvirasto taudinmäärityksen apuna

• Teksti: Anna Rikkinen

Ennemmin tai myöhemmin harrastajaurallaan jokainen akvaristi tulee kohtaamaan jonkinlaisen terveystilanteen kalastonsa kanssa. Joko oireet eivät täsmää yhteenkään kirjallisuudesta tai netistä löytyvään ongelmaan, ne täsmäävät ihan liian moneen tai oireita ei edes ole ennen kuin kala tai selkärangaton makaa pohjalla jäykkänä. Kun omat tiedot ja taidot eivät riitä on aika pyytää apua asiantuntijoilta.

Tässä harrastuksessa lähin asiantuntija löytyy Helsingistä, Oulusta tai Kuopiosta. Näissä kolmessa kaupungissa sijaitsee Elintarviketurvallisuusvirasto Evira.

Kun lähetyspäätös on tehty, alkaa operaatio soitolla lähimpään toimipisteeseen. Jokaisesta lähetetystä näytteestä tulee soittaa ja ilmoittaa etukäteen. Soittaminen heti aamusta

kannattaa (linjat avautuvat klo 9) sillä esimerkiksi Helsingin yksikön kuljetukset Matkahuollolta patologian laitokselle menevät heti aamusta ja toisen kerran alkuiltapäivästä. Jollet pääse viemään tutkittavaa paikalle itse, varmista ettei se jää Matkahuollon varastoon odottamaan aamukuljetusta. Puhelimitse saat tarkimmat ohjeet, vaikkakin Eviran sivuihin ►

Pundamilia nyererei
-naaras.

©Veikko Kurki

ja niiden ohjeisiin on hyvä tutustua etukäteen. Pakkaustapa on akvaristeille tuttu, kala elävänä oman akvaarionsa vedessä. Pakastamista ei Eviran mukaan suositella, mutta jos näytekala on kuollut ennen lähettämistä kannattaa toimintatapa tarkistaa puhelimitse etukäteen.

Vastauksen ongelmaansa saa usein jo samana päivänä jos kyseessä on jokin ongelma joka on hoidettavissa esim. lääkkeillä tai muilla toimenpiteillä. Kirjallinen raportti ja lasku saapuvat noin kahden viikon päästä. Ajantasainen hinnasto löytyy Eviran sivuilta, tämän hetkisen hinnaston mukaan yksi tutkittu kala maksaa 36.60 € (sis. alv 22%). Kirjallinen raportti sisältää mm. tutkimuksen tehneen eläinlääkärin nimen sekä kyselyihin vastaavan henkilön tiedot, tutkimusmenetelmän, tutkimusmaksun, tutkimustuloksen, eritellyn selityksen eri tutkimuksissa tehdyistä havainnoista ja lopuksi kommentin.

Lyhykäinen ohje:

1. Soita Eviraan ja ilmoita tulevasta lähetyksestä.
2. Pakkaa kala ohjeiden mukaan, liitä mukaan tarvittavat tiedot. Tärkein on oma puhelinnumerosi!
3. Tarkista kuljetusaikataulut ja pakkausmerkinnät tai vie kala itse sovittuun aikaan ja paikkaan.
4. Odota puhelua ja ohjeita jatkotoimenpiteisiin.
5. Lasku tulee kirjallisen raportin mukana.

©Jemina

rusokirjoahven,
Mikrogeophagus altispinosus

Yhteystiedot Elintarviketurvallisuusviraston toimipisteisiin:

Helsinki

Obduktiosalin näytteiden vastaanotto
kello 8.00-16.15.

Tiedustelut patologian tutkimusyksikön
toimisto, puh. 020 77 24552

Lähetysosoite

(Postin Ovelle-paketti ja pikakirje)

Evira
Mustialankatu 3
00790 HELSINKI

Lähetysosoite linja-autolla lähetettäessä

Evira
Mustialankatu 3
00790 HELSINKI

Kuopio

Ilmoitukset näytteiden lähettämisestä
toimisto ma - pe 8.00 - 16.15,
puh. 020 77 24952

Katuosoite

(Postin Ovelle-paketti ja pikakirje)

Evira Kuopio
Neulaniementie 4
70210 KUOPIO

Osoite linja-autolla lähetettäessä

Evira Kuopio
Matkahuolto KUOPIO

Postiosoite

(normaali postipaketti ja kirje)

Evira Kuopio
PL 92
70701 KUOPIO

Oulu

Ilmoitukset näytteiden lähettämisestä
toimisto ma - pe 8.00 - 16.15,
puh. 020 77 24924

Katuosoite

(Postin Ovelle-paketti ja pikakirje)

Evira Oulu
Satamatie 15
90520 OULU

Osoite linja-autolla lähetettäessä

Evira Oulu
Matkahuolto Oulu

Postiosoite

(normaali postipaketti ja kirje)

Evira Oulu
PL 517
90101 OULU

Yhteystiedot lainattu www.evira.fi 19.2.2008

Taistelukalojen kudet, tekninen toteutus

- Teksti ja kuvat: Sanna Vihavainen

Edellisessä Aponogeton cf. AW:n numerossa kirjoittelin taistelukalojen kudetuksen ongelmatilanteista. Taisin siinä artikkelissa lupailla jatkoa jorinoille taistojen kudetuksesta, joten tässäpä sitä sitten. Aiheena tällä kertaa ihanan romanttisen ympäristön luominen tuleville taistelukalavanhemmille ja ennen kaikkea turvallisen elinpiirin rakentaminen pikkiriikkisille taistelukalan aluille.

Millainen akvaario tarvitaan

Akvaarion ei tarvitse olla jätisuuri, mutta tarpeeksi suuri kuitenkin jotta naaraasta ei tule filettä jos koiras osoittautuu vähän villimmäksi rakastajaksi. Noin 50 cm pitkä akvaario on useimmissa tapauksista riittävän turvallinen. Tosin akvaario voi olla lyhyempikin jos siellä vaan on varmasti tarpeeksi piilopaikkoja tai jos koiras ei ole kovin innokas löylyttäjä. Toisaalta

akvaario voi olla paljon pidempikin. Sellaista asiaa ei olekaan kuin ylimääräinen tila, mutta suuren akvaarion suodatus ja lämmitys voi olla harrastajalle haasteellista.

Akvaariossa pitää olla myös kansilasit jos huoneessa on vetoa tai ilman lämpötila on enemmän kuin asteen tai kaksi viileämpää kuin veden lämpötila.

Millainen tekniikka?

Kutuakvaarioon tarvitaan jonkinlainen suodatin tai pumppu ja lämmitin. Pumpun tarkoituksena on paremminkin pitää vesi kauttaaltaan taseisen lämpöisenä kuin olla roskan kerääjänä. Roskien keräystä ei muutenkaan pysty taistelukalojen poikasaltaassa järjestämään koneellisesti, koska laite ei tee eroa kakkakikkareen ja taistelukalan poikasen välillä.

Kemiallinen suodatus järjestyy akvaarion pinnoilla suodattimen sijaan. Veden virratessa liukenee veteen hieman happa jota typpibakteerit pysyvät hengissä. Taistelukaloillehan veden happipitoisuus on epäoleellinen asia, ne kun tarpeen vaatiessa haukkaavat henkeä suoraan ilmakehästä.

Pumppu ei saa olla liian tehokas, koska tarkoituksena on että pintavesi ei tulisi kovin paljon liikkumaan. Taistelukalakoiraan olisi pystyttävä rakentamaan kuplapesä ja sehän ei onnistu jos virta koko ajan vie kuplat mennessään.

Toinen vaatimus pumpulle on se, että sen pystyy verhoilemaan hyvin. Imun on jakauduttava suurelle pinta-alalle tasaisesti, jotta poikaset eivät jäisi imuun jumiin tai vielä pahempaa, imeytyisi pumpun sisuksiin.

Lämmittimeltä ei paljon muuta vaadita kuin että sen voi upottaa kokonaan, asentaa vaakatasoon (tästä lisää akvaarion sisustus-kappaleessa) ja että se riittää pitämään veden noin 28–29-asteisena.

Valaisinta ei kutuakvaarioon välttämättä tarvita, mutta ilman minkäänlaista valoa (valaisimesta tai luonnon valoa) eivät kasvit tule pysymään kovin kauaa hengissä.

Miten akvaario sisustetaan?

Pohjamateriaali

Kutuakvaarion pohjan voi jättää kokonaan paljaksi tai jos välttämättä haluaa pohjalle jotain, käyttää vain hyvin hienoa hiekkaa. Paljas pohja on siitä parempi, että jatkossa se on helpompi

Eheim 1212 Aquaball-pumpun imun ympärillä on palanen suodatinmattoa ja Eheim Aquaball-suodattimen patruuna. Paksu sukkahousu pitää patruunan paikallaan ja pitää kaiken mikromatoa suuremman poissa suodattimesta.

Pumpun suuaukon edessä on suodatinmaton palasta veistetty virtauksen ohjuri.

pitää puhtaana. Pohjalta saa helpommin imuroitua möhnät ja välttyttyä poikasten imuroinilta. Hiekalla on se etu, että kasvit näyttävät nätimmiltä silloin kun niiden juuret ovat hiekan alla ja toisaalta möhnät maastoutuvat siihen paremmin.

Mitään arviolta 1,5 mm ja suurempaa raekooltaan olevaa ei kannata edes harkita, ellei halua nimenomaan ehkäistä taistelukalojensa lisääntymistä. Mitä suurempi raekoko, sitä paremmin mätä pääsee valumaan rakeiden sekaan mistä taistelukalavanhemmat eivät saa sitä kerättyä kuplapesään. Mätimunat joita ei nosteta kuplapesään kuolevat. ►

Veden syvyys

Helpottaaksesi kalojen mädin keräystä, kannattaa kutuakvaarion vedenpinta pitää n. 15 cm korkeudella. Kutu kyllä onnistuu syvemmissäkin vedessä, mutta silloin aina osa mädistä häviää. 15 sentin veden korkeus tarkoittaa sitä, että lämmitin ei mitenkään mahdu olemaan pystysuorassa. Se täytyy asentaa vaakasuoraan. Kaikkea lämmittimiä ei saa asentaa kokonaan veden alle tai muutoin kuin pystysuoraan.

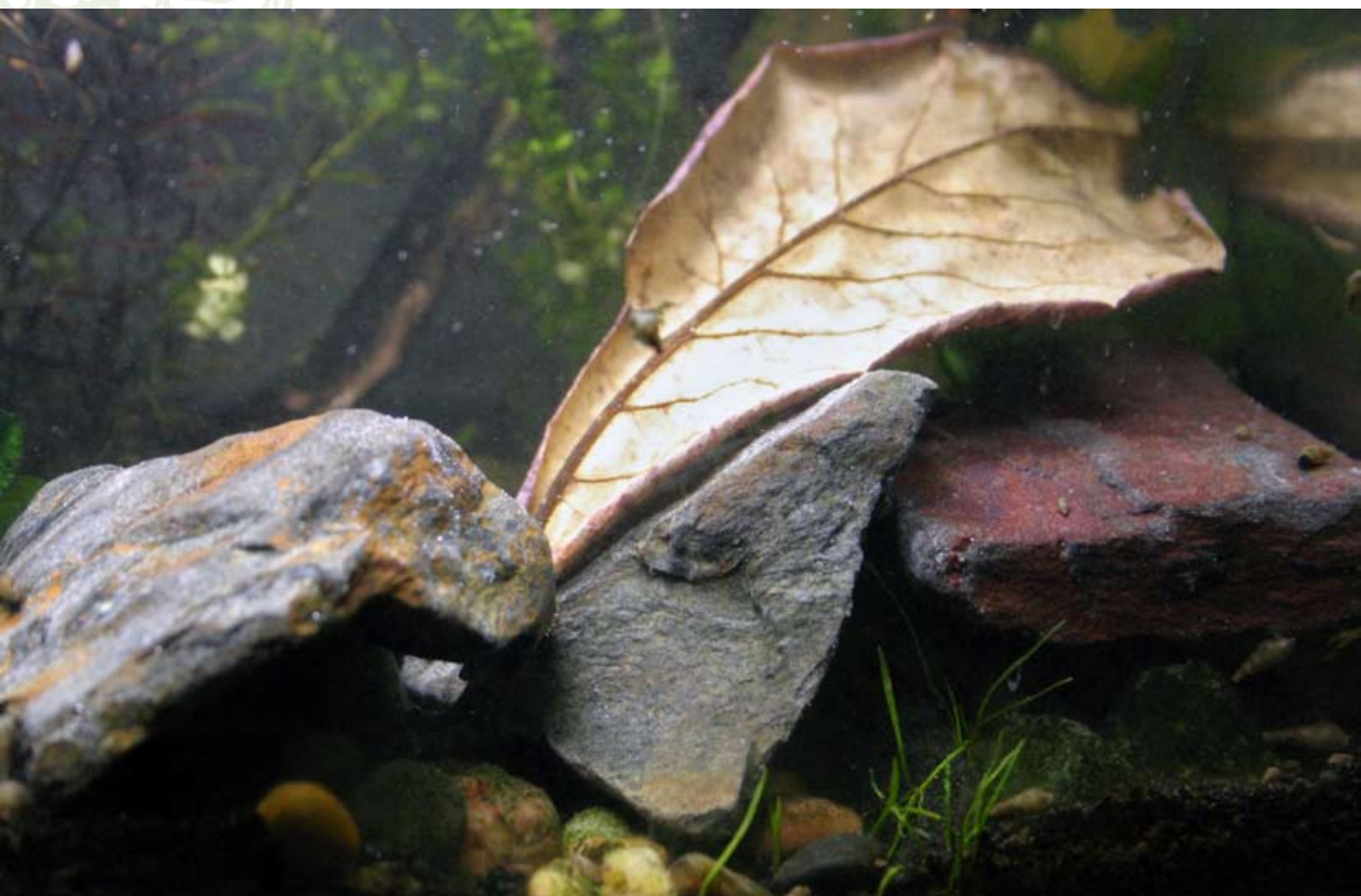
Kasvit ja piilot

Kutuakvaarioon tarvitaan muutama kasvipuska. Kasvien tarkoituksena on suojata taistelukalanaarasta, hidastaa virtausta, kuluttaa vedestä ylimääräisiä ravinteita ja olla likoeläinten kasvualustana. Sopivia lajeja ovat vesitähdkit, vedensuosikit ja vesirutot. Ne eivät vaadi istuttamista mihinkään pohja-ainekseen vaan ne voidaan ankkuroida paikalleen vaikka laakealla

Yhden laakean kiven alle on sullottu puska intian-vesitähdikkiä ja monta vartta jättivedensuosikkia.

Litteät kivet ja intinanmantelipuun lehti muodostavat taistonaaraalle mukavan sokkelon jonne piiloutua.

kivellä. Ne tulevat toimeen heikommallakin valolla ja epäsäännöllisellä lannoituksella.

Kasvien lisäksi kutuakvaarioon tarvitaan naaralle lisää piiloja. Vain mielikuvitus on rajana piilojen rakentelussa. Piilo on sopiva, kunhan siinä on kaksi tai useampia uloskäyntejä. Esimerkiksi pieni salaojaputken pätkä on aika hyvä kun sen päälle laittaa kenolleen litteitä kiviä.

Piiloja saisi olla vähintään 3 kpl, jotta koiras ei automaattisesti osaisi etsiä naarasta oikeasta piilosta.

Kuplapesän suojaus

Joskus pumpun virtausta ei vaan saa niin pieneksi, ettei pintavesi liikkuisi liian nopeaan. Silloin pinnalle tarvitaan jotain mihin taistoukko voisi ankkuroida pesänsä. Se on oikeastaan ihan sama mitä siinä pinnalla virtausta hajottaa, kunhan hajottaa. Se voi olla pintaa pitkin kasvava kasvi (köynnöstävät, lumpeet ja suuri-lehtiset kelluskasvit), styroksin paljoja (levystä, lautasesta tai kahvikupista), muovinen säilykerasian kansi tai ihan mikä tahansa mikä kelluu, eikä ole kaloille myrkyllinen.

Missä järjestyksessä?

Ensin allas kuntoon

Sanomattakin on selvää, että ihan ensimmäisenä laitetaan akvaario kuntoon. Ota kasvit ja mielellään myös piiloihin käytettävät tarvikkeet kypsästä akvaariosta. Siten saat siirrettyä kutuakvaarioon riittävästi bakteerikantaa, jotta se suoriutuisi ensin kahden taistelukalan tuotoksista ja myöhemmin niiden tuotosten tuotoksista.

Seuraavaksi koiras ja likoeläinten kasvatusta

Kasvien ja piilojen mukana tulee jonkin verran myös likoeläimiä. Niiden lukumäärää kannattaa yrittää kasvattaa, mutta ei ihan räjähdysmäisesti. Tarkoituksena on saada pinnantuntumaan ja laseille vilistämään sellaisia pikkuötököitä

Kuturaidallinen naaras käy tarkastelemassa koiraan kuplapesää ja miettimässä joko olisi aika ryhtyä kutemaan.

Ennen kuin kutu oikein lähtee käyntiin, käy naaras useita kertoja tarkastelemassa koiraan hienoa kuplapesää. Jos molemmat eivät ole vielä ihan valmiita kutuun, poistuu naaras koiraan saattamaan pesältä...yleensä hyvin vauhdikkaasti.

jotka olisivat juuri sopivia parin päivän ikäisen taistelukalan suuhun. Vinkiksi vaan niille jotka eivät ole nähneet koskaan parin päivän ikäistä taistelukalaa, että se ei ole kovin suuri, arviolta 2-3 mm pituinen. Sen kokoisella taistolla ei ole kovin suuri suu! Likoeläinten määrä lisääntyy silloin kun akvaariossa on niille syötävää, mutta ei niiden syöjiä. Aikuiset taistelukalat eivät kiinnitä likoeläimiin mitään huomiota. Voit siis siirtää taistelukalakoiraan akvaarioon jo heti kun olet saanut sen sisustettua. Koiraalle kun antaa vähän reilummin ruokaa ja jättää sapsukan lojumaan saavat siitä osakseen myös likoeläimet ja talonmiehet (kotiloita ja/tai sukarapuja). ►

Naaraan lisäys soppaan

Sitten kun koiras on tutustunut muutaman päivän ajan kutuakvaarioon (ja likoeläimetkin ovat siinä samalla lisääntyneet), voidaan altaaseen pulauttaa myös naaras. Jos halutaan varmistua naaraan kutuinnosta, se voidaan eristää kutuakvaariossa koiraasta. Innokas naaras ei tahdo pysyä nahoissaan ja näyttää pystyraitoja (vaaleilla kaloilla raidat eivät näy) kun koiras käy sille esittäytymässä.

Sitten kun on todettu että molemmilla riittää intoa, voidaan naaras vapauttaa valojen sammuttamisen jälkeen. Taistelukalat eivät yleensä kovin paljon jaksa riehua enää pimeällä, joten silloin naaraan on turvallista olla vapaalla jalalla...tai evällä.

Toisaalta, jos akvaarioon on laittanut tarpeeksi piiloja, naaras on todettu varmaksi naaraaksi ja innokkaaksi kutijaksi, ei ole mitään syytä sitä eristää ennen kutua.

Kutu

Taistelukalat kutevat yleensä ihan päivän tai parin sisällä siitä kun ne on päästetty kutuakvaariossa yhteen. Naaraista eristyksissä ollut koiras kiinnostuu hommaan ryhtymisestä helpommin ja saa yleensä tulostakin aikaiseksi sitä myöden nopeammin.

Itse sessioon menee puolesta tunnista kuuteen tuntiin ja homma etenee niin että koiras litistää naarasta aina hetken kerrallaan kunnes naaraasta alkaa tulla mätiä. Jokaisen litistuksen jälkeen koiras lähtee hakemaan mädin kuplapesään. Naaras jää pinnalle kellumaan litistuksen jäljiltä ihan tokkurassa, mutta sitten kun tulee tolkkuihinsa, se lähtee myös keräilemään mätiä. Sitten kun mäti on kuplapesässä, koiras kietoutuu uudestaan litistämään naarasta. Taas lähdetään keräilemään mätiä ja kuskataan se kuplapesään. Loppua kohden mätimunien määrä vähenee ja naaras viipyy mätiä keräilemässä yhä kauemmin ja kauemmin.

Suhteelle ei ole edullista se että pysyttelee vaan jossain puskassa piilossa tai pesällä kuplimassa. Sitä pitää vähän keikistellä ja hurmata myös.

Poistetaan naaras sopasta

Naaraan voi poistaa kutuakvaariosta jo siinä vaiheessa kun se viipyy mädin keruumatkoillaan huomattavan kauan tai vasta sitten kun se ei enää palaa pesälle.

Ei ole ehdoton pakko saada naarasta poistettua välittömästi kudun jälkeen. Se kyllä pärjää hetken altaassa kunhan siellä vaan on niitä piiloja. Pääasia että sitä ei jätetä akvaarioon koko haudonnan ajaksi.

Kudun jälkeen naaras jää kököttämään jonnekin piiloon. Se on piilossaan hievahdamatta, jotta koiras ei huomaisi sitä. Jos se huomattaisiin, tulisi turpaan niin että suomut lentää. Taistelukalanaaraat eivät ota turpaansa ehdoin tahdoin ja osaavat kyllä pysyä piilossa kunnes ne tullaan pelastamaan. Ei ehkä kuitenkaan kannata venyttää pelastusoperaatiota kauempaa kuin vuorokauden. Naaras joutuu kuitenkin aina välillä hakemaan pinnalta henkeä ja saattaa siinä samalla paljastaa koiraalle piilopaikkansa. Lisäksi ruoan etsiminen ei ole naaraalle mahdollista. ►

Koiraan siirto kolmen päivän päästä

Kudusta seuraavat kolme päivää koiraan tehtävänä on pitää tuotokset pinnassa. Mäti tai poikaset jotka ovat liian kauan uppeuksissa, kuolevat.

Riippuu hieman veden lämpötilasta kuinka nopeasti poikaset kehittyvät. 28–30 asteen lämpötilassa ne ovat kuitenkin suurin piirtein 3 vuorokauden kuluttua kudusta riittävän kehittyneitä pysyäkseen omin avuin pinnassa. Poikaset eivät tarvitse enää koiraan huolenpitoa sen jälkeen kun ne pysyvät itse pinnalla, eli sen puolesta koiraan voi siirtää toisaalle jo siinä vaiheessa.

Samoin kuin ei naaraan poistamisellaan akvaariosta ole kiire, ei koiraan poistamisella yleensä ole. Aikuiset taistelukalat harvoin

3 päivän ikäiset taistelukalan poikaset hengailevat kuplapesän rippeiden reunamilla.

ovat niin persoja ruoalle, että jaksaisivat ainakaan kovin suurta lovea verottaa poikasparveen. Useimmat koiraat jatkavat poikasten keräilyä pesään vielä senkin jälkeen kun poikaset osaavat jo uida ihan hyvin itse.

Tuskin siitä mitään haittaa poikasille on, mutta koiralle se on ihan turhaa stressiä.

Lopuksi

Jos kaikki on mennyt putkeen, pitäisi poikasakvaariossa olla nyt pari- kolmesataa pientä taistelukalan poikasta etsiskelemässä likoeläimiä. Tästä eteenpäin ei paljon muuta tarvitakaan, kuin tarjota poikasille sopivasti sopivankokoista purtavaa ja pitää huolta veden puhtaudesta.

Yritän saada aikaiseksi hieman tarkemman kuvauksen sopivankokoisesta ruoasta seuraavaan Aponogeton cf. AW:n numeroon. Lisäksi pienen pieniä ja täysin lappoa kunnioittamattomia pikkutaistoja kuhisevan akvaarion puhdistus, teinien erotus ja muut hoitotoimenpiteet luulisi olevan taistelukalojen kasvatelusta höynähtäneelle ihan kiinnostava aihe.

Piikkisilmien päiväkirja

Piikkisilmien päiväkirja, osa 3. Mielen maisema

Kaikenlaisia kalakavereita on tullut nähtyä, mutta tänään törmäsin kyllä johonkin erilaiseen tyyppiin. Äkkiseltään sitä voisi luonnehtia kultaiseksi pikku norsuksi, koska se oli kultainen tai sellainen keltainen ja sitten sillä oli sellainen imukärsä, jolla se mennä vönki lasia pitkin. Me annettiin sille nimeksi Pirkko, koska se näytti ihan Pirkolta. Jörkka väitti joskus jossain nähneensä samanlaisen, mutta tumman. Jörkan teki mieli sanoa se n-sana, mutta päätimme tänään olla sivistyneitä ja puhua tummapintaisista ja vaaleista monneista.

Meitä piikkisilmiä muuten nimitetään vaikka millä tavalla: raitapaidoiksi ja piikkareiksi. Tänään kuulin jopa uuden nimen, kun joku kutsui meitä madoiksi. Madoiksi. Täh ei me mitään matoja olla! Sen nyt käsittäisin, jos lapsena madoteltaisiin, mutta ei tässä vaiheessa menee enää läpi. Vielä kauheampaa kuitenkin on kun nimitetään liekuksi tai raitapossuksi. Ihmeelliset ovat nimittäjien aivot!!!

No mutta asiaan, sillä Jörkalla oli tänään masennus. Se alkoi tuon madottelun kautta vajota synkempiin tunnelmiin. Ja kohta se jo pohhti lapsuuttaan ja sitä miten kaikki oli mennyt. Sille iski valtava alemmuuden tunne. Sitten kun se ei lapsuudestaan löytänyt enää mitään missä rypeä, se alkoi murehtia tulevaa.

Se alkoi miettiä, että miltä se näyttää seniorina, vanhana piikkisilmänä ja onkohan sen raidat ihan haalistuneet ja evät sulaneet pois. Se murehti, että näkeeköhän se vanhana enää mitään ja jaksako se edes enää uida rotalalle tai kivikkoon, vai ollako kyyhöttää vain masentuneena puun kolossa.

Sitten se mietti, että paljonkohan sillä on vielä elämää jäljellä, sillä eihän elämä ole ikuista. Se siis vaipui sellaisen masennuksen ja ahdistuksen sekaiseen tilaan, ja alkoi miettiä sitä, että elämä oli aina yhtä epävarmaa eikä koskaan voinut tietää, mitä oli rotalan tai melalehden takana odottamassa. Ja sitten piti vaan suostua elämään, häh!

Masennuksen lisäksi Jörkalle on pukannut kaikenlaisia pelkoja. Se ei tahdo enää uskaltaa uida avaran veden läpi taikka mennä puunkoloon. Se niin kuin pelkää avaria ja ahtaita paikkoja. Yksi ilta Jörkka uikin edestakaisin lasissa, ja me muut annettiin sille leikillämme diagnoosi, että ahdistuneisuushäiriö sillä on. Se jotenkin pelkää, että jotain pahaa tapahtuu.

No me juteltiin Jörkan kanssa jonkun aikaa ja päätettiin sitten opetella luottamaan, että elämässä voisi käydä hyvin, ja että elämästä voisi ainakin opetella nauttimaan. Ja kai Jörkka sitten sai purettua tuskansa, kun se sitten innostui hetimiten yhdessä pyörimisestä, mitä me mielellään teemme melalehden juuressa, sillä siellä tarjolla kurkkuvarrasta. Me niin rakastetaan kurkkua. We really love it!

Niin ja mehän tehtiin sitten päätös, että me vanhetaan yhdessä ja kunniakkaasti ja, että kaveria ei jätetä yksin, ja että me tykätään toisistamme sitten senioreinakin ja me perustetaan sitten sellainen seniorikalojen klubi, jonne saa tulla sitten muitakin vanhoja kaloja, ja siellä me jutellaan entivanhasia asioita ja päivitetään kuinka on ajat muuttuneet.

Näin tänään. Jörkalla on vähän sellaista kontrollifriikin vikaa, samaa kuin minussakin, että aina pitäisi vähän niin kuin tietää etukäteen mitä sattuu ja jos jotain vähän erilaisempaa on tekeillä, niin me luokitetaan piiloon.

Mutta nyt kun tätä viidakkoa on alkanut tulla tänne enemmän, niin on meilläkin reviirit laajenneet niin, että ihanhan tässä joudumme toisinaan toisiltamme hukkaan, ja ehtii tulla ikävä. Mutta sellaisen jälkeen on mukavampi nähdä taas. Se on sitä jälleennäkemisen riemua.

Sari Mäki-Penttilä

© SV-78

Echinodorus cordifolius 'ovalis'

– Herttamiekkakasvien suvun pikkujätti

• Teksti: Anna Rikkinen

Herttamiekkakasvit ovat tunnetusti näyttäviä miekkakasveja. Meksikolainen *Echinodorus cordifolius* ssp. *fluitans* saavuttaa Tropicin mukaan 40 cm korkeuden kasvattaen suuria lehtiä juuri vedenpinnan alapuolelle, kun taas *Echinodorus cordifolius* 'Tropica Marble Queen' jää matalaksi mutta on selkeästi edellistä vaativampi niin hiilidioksidin kuin valonkin suhteen. Niin kutsutun marmorikuningattaren upeaa marmorikuviointia pääsee ihailemaan parhaiten veden päälle kasvavissa lehdissä, joka voi osoittautua ongelmaksi. Kasvi kun tuppaa jäämään Tropicin mukaan maksimissaan 20 cm korkeuteen. Onneksi samaan sukuun mahtuu vielä kolmaskin herttamiekkakasvi, joka ihastuttaa pienellä sekä koollaan että vaatimattomuudellaan.

Echinodorus cordifolius 'ovalis' on oikea miekkakasvisuvun jokapaikanhöylä. Sen väri on erikoisen vaalea ja kokonaiskorkeus pysyy kiltisti 20 cm paikkeilla. Se viihtyy ja kasvaa puolivaloisasta valoisaan ja sietää lämpötiloja alle kahdestakymmenestä asteesta kiekkolämpöön asti. Kuten kunnon miekkakasvin tuleekin, se rakastaa kunnon lannoitusta juurille ja toisinaan suoritettavaa vanhojen lehtien nypintää. Kasvi ei ole hento kuten muut etualan pienehköt, rönsyävät miekat vaan samanlaista tanakkaa tekoa kuten esimerkiksi jättimiekkakasvi. Näin ollen se sietää siirtelyä ja uudelleenistutusta vallan mainiosti.

Hauskan ulkonäkönsä ja hyvän sopeutuvaisuutensa vuoksi 'ovalis' –herttamiekkakasvi

Ovaliksen alta on turvallista kaivella ruokaa.

sopii monenkokoisiin akvaarioihin. Pienimmis-
sä altaissa kasvi tai muutama toimivat taka-
alan kiintopisteinä ja peittävät tekniikkaa nä-
kyvistä, keskikokoisissa altaissa se tuo pirteää
väriä keskialalla istutettuna ryhmään ja suuris-
sa altaissa se toimii mukavana etualan kasvi-
na, joka tuo varjoa ja ruokarauhaa pienimmille
pohjakaloille.

Tämän kasvin kanssa ei myöskään kan-
nata liikaa stressata kukkavanoista ja muista li-
sääntymistoimista. Kasvettuaan yli puolenvälin
kohti aikuiskokoa alkaa kasvi usein pukata jäl-
kikasvua ihan itsekseen, ilman sen kummempia
toimia. Lisääntymistapa on suorasukainen ja
tehokas: Kasvatetaan reippaan mittainen rönsy
pitkin pohjaa ja annetaan uusien pienten miek-
kakasvien kasvaa mihin lystäävät. Suurehko ja
hyväkuntoinen kasvi voi kasvattaa kerralla hel-
posti kolmekin rönsyä joista jokaiseen kasvaa
useampi pieni taimi. Yksi kasvi siis lisää itsen-
sä muutamassa kuukaudessa kymmeneksi. AW

*Vahingossa altaasta ulos venynyt kukka-
vana taittuu takaisin veteen omin avuin.*

*Jos kasvi ei viihdy, muuttuvat lehdet
reikäisiksi ja haaleiksi.*

Kesätöihin akvaariokauppaan

• Teksti: Anna Rikkinen

Kesätyöhaku on kuumimmillaan ja Suomi pullistelee erilaisia kesätyötapahtumia ja -messuja. Erikoisalojen paikat eivät kuitenkaan aina ole niin julkisesti haussa. Kuinka siis hankkiutua harrastuksen pariin töihin? Kiersin kysymässä alan ammattilaisten mielipiteitä.

Millainen ihminen on sopiva työntekijä akvaarioliikkeeseen?

”Avoin reipas, ystävällinen ja rohkea, sillä toisinaan on pakko sanoa asiakkaalle ei, ilman että asiakas loukkaantuu. Hyvä ihmistunteuskin on siis avuksi. Osaamista olisi hyvä olla joka osa-alueesta: Kalat ja niiden hoito, laitteet, taudit ja muut ongelmat, kasvit, tuotteet ja niin edelleen. Tietenkin jos liike myy muutakin lemmikitavaraa, olisis niistäkin ol-tava perustieto.”

Mitä akvaariokaupan työntekijän työpäivään kuuluu?

”Valvotaan kalojen vointia ja laitteistoa, ruokitaan, tarvittaessa vaihdetaan vettä ja tehdään muuta altaiden hoitoa. Lisäksi täytetään hyllyjä, siivotaan liikettä ja tietysti palvellaan asiakkaita.”

Miten akvaariokauppaan pääsee töihin?

”Haku kannattaa tehdä kevättalvesta, kuten muihinkin kesätyöpaikkoihin. Parhaan vaikutuksen tekee reippaalla olemuksella, sillä ►

© Samu Saurama

asiakaspalvelu vaatii ulospäin suuntautuvaa persoonaa. Tietysti tietotaitokin merkkää paljon. Raakaa työtä ei missään nimessä saa pelätä, tai on hakemassa väärälle alalle!”

Millaisia harhaluuloja akvaario-/lemmikkiliikkeisiin hakevilla ihmisillä yleensä on?

”No täällä ei rapsutella päivät pitkät kaneja ja muita eläimiä! Työ on suurin osin fyysistä ja nopeatempoista. Aikaa on vähän ja tekemättömät työt kasaantuvat nopeasti. Tiukka ”oppikirjalinja” ei akvaariopuolella toimi, sillä asiakkaita ja altaita on moneen lähtöön. Tietenkään kaloja ei myydä mahdottomiin aloihin mutta toisinaan altaat ovat rankasti kansoitettuja, joten täytyy löytää kultainen keskitie, jolloin sekä asiakkaat että kalat ovat tyytyväisiä ratkaisuun. Toisinaan jo pelkkään asiakkaiden altaiden perushoitoon on puututtava rankalla kädellä, mutta oikeiden

tapojen opastaminen ja rakentava neuvominen ovat tapoja, jotka oppii vain alan töissä.”

Entä palkkaus ja urakehitys?

”Usein palkka on TES:n taulukon mukainen, eli mitenkään huippuhuvin palkattua työ ei ole. On siis itsentään kiinni kuinka ura lähtee nousuun ja palkka siinä sivussa. Jos liikkeisiin saataisiin lisää vastuullisia ja tietotaitoisia myyjiä, voisivat akvaariokalatkin Suomenmaassa paremmin. Valitettavasti kaikkialla ei vielä näin ole, sillä useissa lemmikkiliikkeissä asiantuntemus voi olla enemmän muilla aloilla. Siinäpä Suomen akvaristeille työsarkaa, jokaisiin liikkeeseen asiantunteva myyjä! Ja vielä sellainen, joka opeistaan ja etiikastaan huolimatta palvelee asiakkaat hyvin ja pitää asiakkaiden tarpeita ja haluja arvossa, jotta päivän lopussa kassankin olisi kilahtanut rahaa.” AW

© Samu Saurama

Akvaario-aktivisti

• Teksti: Elsi Kauppinen

Maailman kalojen menosta ja kohtalosta kiinnostunut akvaristi on luultavasti kuullut WWF:n Malawi- ja Amazon-hankkeista. Mutta mitä näissä hankkeissa on viimeaikoina tapahtunut ja mitä kaikkea on jo ehditty saada aikaiseksi. Otin yhteyttä WWF:ään ja kysyin. Kaikki tieto ja paljon lisää löytyy myös WWF:n omilta sivuilta.

WWF Suomi sai vuonna 2007 yksityisiltä ihmisiltä kaikkiaan 1,4 miljoonaa euroa, yrityksiltä hieman yli miljoona euroa ja julkishallinnolta 835.000 euroa. Yksityisten tukijoiden merkitys on siis suuri ja kasvanut puolella vuodesta 2004. On siis selvää, että jokainen lahjoitus merkitsee paljon ja, kuten seuraavista kertomuksista selviää, rahoilla on saatu todella paljon aikaan.

Malawi

Malawissa Suomen WWF on työskennellyt jo vuodesta 1980 lähtien. Pienen Malawin valtion pinta-alasta peittää viidenneksen Malawi-järvi, joka on akvaristeille tutumpi kuin itse valtio. Valtio Malawissa asuu 12 miljoonaa ihmistä, mikä tekee siitä yhden Luoteis-Afrikan tiheimmin asutuista maista. Ikävä kyllä, se kuuluu myös maailman kymmenen köyhimmän valtion joukkoon. Lisäksi ongelmina ovat, ja osaksi syyllisinä, taudit ja ympäristön huono tila.

Vain pieniä suojeltuja alueita alkuperäisestä luonnosta on enää jäljellä ja puolet metsistä on jo hakattu 70-luvulta lähtien, koska polttopuista on pulaa. Malawi-järven suurin ongel-

ma taas on ylikalastus. Kalakantojen hupeneminen on aiheuttanut loistauti bilhartsian lisääntymisen, kun kaloja ei ole enää tarpeeksi rajoittamaan loisen väli-isännän esiintymistä järvessä.

Viimeisten viiden aikana Suomen WWF on onnistunut perustamaan kalastuskieltoalueita, joiden ansiosta kalakannat ovat palautuneet ja bilhartsia on vähentynyt kymmenillä prosenteilla. Vaihtoehtoiseksi elinkeinoksi on perustettu kalankasvatusalaita ja puutarhoja. Naisia on opetettu valmistamaan polttobrikettejä kasvijätteistä puiden säästämiseksi ja tulojen saamiseksi. Lisäksi on istutettu puita polttopuun saamiseksi. Nämä toimet yhdessä säästävät jo nyt 15 tonnia puuta vuodessa. Kolme ympä-

►
Tropheus duboisi

ristökasvatuskeskusta on noussut ja lisäksi suomalais-malawilaiseen kouluyhteistyöhön on panostettu. Uhanalaisen suipposarvikuonon suojeluun on panostettu ympäristökasvatuksen kautta.

Ekoturismin edellytysten parantamiseksi oppaita on koulutettu ja matkanjärjestäjä Olympia Tours on alkanut järjestää matkoja kansallispuistoihin vuodesta 2003 alkaen. Kaiken kaikkiaan WWF:n toiminta Malawissa tähtää kestäväan kehitykseen alueella sekä ihmisten että luonnon näkökannalta katsoen.

Projekti rahoittajina ovat yksityiset lahjoittajat ja Suomen Ulkoasiainministeriö. Jokaista yksityisen lahjoittamaa euroa vastaan Ulkoasiainministeriö lahjoittaa neljä euroa. Yksi Kioton protokollan perusajatuksista on, että parannuksia kannattaa tehdä siellä missä se on halvinta. Eurolla Malawin projektissa on varmasti suurempi arvo kuin eurolla länsimaissa. Malawilaiselle perheen äidille 1,20 euron arvoinen brikettienpolttoliesi (joka tehostaa lämmönsaantia ruuanlaittoon) on liian kallis ostettavaksi, joten WWF kehitti mudasta itse helposti valmistettavan lieden.

Amazonia

Amazonian sademetsien hyväksi tehdään WWF:n toimesta laajasti työtä eri puolilla maailmaa. WWF on muun muassa auttanut kansainvälisten suojelusopimusten synnyssä, kehittänyt ekomatkailua, uudelleenistuttanut metsää sekä elvyttänyt perinteisiä ja kestäviä metsänkäyttötapoja.

WWF Suomi aloitti syksyllä 2007 Sademetsän sankarit -operaati-

on, jolla pyritään innostamaan ihmisiä toimimaan tavoilla, joilla sademetsän tulevaisuus voidaan turvata. Operaation yhtenä tavoitteena on kertoa kulutustottumusten vaikutuksesta sademetsässä asti. Palmuöljyn käyttöä yrityksissä pitäisi harkita ja käyttää vain öljyä, jolla on RSPO-sertifiointisen ekologisesta tuotantotavasta. Kuluttajien tietoisuutta tuotteiden alkuperästä pyritään parantamaan. Länsimaiset kuluttajat käyttävät yhä enemmän tuotteita, joiden alkuperä on sademetsän uumenissa: kahvia, suklaata, palmuöljyä sisältäviä tuotteita sekä eksoottisista puulajeista valmistettuja huonekaluja ja parkettia. WWF pyrkii operaation kautta turvaamaan maailman rikkaimpiin kuuluvan sademetsäalueen suojelun ja kestäväan käytön Borneossa. Borneon alkuperäisestä sademetsäalueesta on jäljellä enää puolet. Lisäksi suomalaisen metsäteollisuuden vastuullista toimintaa tropiikissa halutaan edistää. Maailman suurimmista metsä-

*Töyhtökääpiöahven,
Apistogramma cacatuoides*

teollisuusyrityksistä on suomalaisia kolme kymmenestä ja näiden suurimmat kasvuodotukset ja investointisuunnitelmat ovat tropiikissa. WWF järjestää kuukausittaisen kuukauden sankariteko -kilpailun yhdessä IRC-gallerian kanssa.

WWF:n ohjeet sademetsän ystävälle ovat: osta kotimaista kun mahdollista, kysele kauppiaalta tuotteen alkuperästä, ole varovainen ostaessasi lemmikkiä, jottei se ole uhanalaisia lajia, joka on tuotu sademetsästä ja osta vastuullisesti sademetsässä tuotettuja tuotteita, jotta alkuperäisväestön toimeentulo turvautuu. FSC-sertifioituja tuotteita on voitu ostaa Suomesta jo vuodesta 2001 lähtien. FSC-merkki takaa, että puu on hankittu luontoa säästävillä menetelmillä, jotka eivät tuhoa metsän uusiutumiskykyä. Arvokkaimmat uhanalaisten lajien elinympäristöt on säästetty hakkuilta. Myös PEFC on vastaava sertifiointi järjestelmä.

WWF Suomi ei ole mukana Amazonian suojelussa. Borneossa tullaan aloittamaan uusi laaja hanke ja nykyisin WWF Suomi suojelee sademetsiä Tansaniassa. Borneossa tavoitteena tulee olemaan 665.000 hehtaarin suojelualueen perustaminen saaren keskelle, josta sademetsiä uhkaa kaa-to öljypalmuplantaaseiksi.

Koralliriutat

Näiden hienojen alueiden tulevaisuutta vaarantaa ylikalastus (80% riutoista on ylikalastettuja) ja muunlaiset ihmisen toiminnot (58 % riutoista riskissä). Jo nyt 27 % riutoista on menetetty. Jos sama tahti jatkuu, 60 % riutoista on tuhoutunut 30 vuodessa. Yksistään

© jafar

Lysmata amboinensis

Indonesian riuttojen arvoksi on arvioitu hieman yli miljardi euroa vuodessa. Maailmanlaajuisesti riutoista saatava ekonominen hyöty tuotteina ja palveluina on noin 20 miljardia euroa. Lisäksi riuttojen organismeista on löydetty lääkkeitä, joita jo nyt käytetään syövän ja HI-viruksen hoidossa. Riuttojen on havaittu myös suojaavan rannikkoa hurrikaaneilta, myrskyiltä ja jopa tsunamilta.

Riuttojen suurimmat uhkat ovat: tuhoisat kalastustavat (mm. syanidin ja dynamiitin käyttö), ylikalastus, huolimaton turismi (vastuuton

tapa sukeltaa, hotellien jätevesien lasku puhdistamattomana riutoille jne.), saastuminen, sedimentaatio (irtoaineksen laskeuma riutoille rakennustoiminnasta johtuen), korallien keräily (käyttö jopa sementin osana ja teiden rakentamisessa) ja ilmaston muutos.

Elävän kiven kerääminen on Fijin alkupe-
räiskansoille tärkeä tulonlähde. Kuitenkin elävää
kiveä kerätään paljon enemmän kuin oikeasti
myydään eteenpäin, koska jokainen palanen ei
täytä laatuvaatimuksia. Alkuperäisväestökin al-
koi huolestua toiminnan vaikutuksesta riuttaan.
Vuonna 2003 alkoi WWF:n ensimmäinen yhteis-
työ Fijin hallituksen kanssa vaikutusten selvit-
tämiseksi. Tulokset ovat vielä epäselviä, mutta
oikeaan suuntaan ollaan menossa.

Viimeisten kymmenen vuoden aikana
WWF on osallistunut yli sataan korallien suoje-
luun tähtäävään projektiin. Lisäksi sertifiointi-
systeemiä akvaariotuotteiden keräämiselle py-
ritään kehittämään.

WWF neuvoo akvaristeja ostamaan vain
ekologisin keinoin kerättyjä kaloja ja välttä-
mään elävän kiven käyttöä meriakvaariossa.
Riutta-alueella vierailevan turistin kannattaa
suosia paikallisia yrityksiä ja hotelleja. Voi
myös ilmoittautua paikalliselle luonnonsuo-
jelujärjestölle vapaaehtoiseksi päivän ajaksi
vaikka siivoamaan rantoja.

Itämeri

Rehevöityminen, laivojen ja veneiden jäteve-
det, öljykuljetusten riskit ja tulokaslajit ovat
varmasti kaikille tuttuja Itämeren ongelmina.
WWF:n tavoitteisiin Itämeren pelastamiseksi
kuuluvat luonnonsuojelualueiden muodostama
verkosto (10 % Itämeren pinta-alasta), merikul-
jetuksista ekologisesti kestäviä, kalakantojen
ylikalastus ja rehevöityminen kuriin, rannikon
ekosysteemeistä suojeltava 25 000 hehtaaria
ja valuma-alueen käytön ja hoidon perusteeksi
ekologisten toimintojen turvaaminen. ►

"Blenny" *Eli Bicolor blenny*
/Ecsenius bicolor

© Inia

Kaloja ja muita vesien herkkuja, joita voi vielä syödä tuntematta omantunnon tuskia ovat ahven, hauki (sisävesien hauki sisältää metyylielohopeaa), hummeri, kampela, kilohaili, kuha, lahna, made, Ruotsin rannikolta kalastettu makrilli, muikku, rapu ja täplärapu, seiti, silakka (Itämeren silakka on kuitenkin dioksiinipitoista), silli, sinisimpukka ja särki. Lisäksi lajeja, joita voi ajoittain ostaa harkiten ovat istutettu lohi, kasvatettu lohi, taimen, siika ja nieriä, keltaevätonnikala, kirjolohi, nahkiainen, piikkikampela, Pohjanmereltä kalastettu makrilli, Pohjanmeren katkaravut, puna-ahven ja siika.

Ympäristönsuojelun eräs tunnuslause on ”Think globally, act locally” (eli ajattele maailmanlaajuisesti, toimi paikallisesti). Itämeren huono tila on Suomen kannalta suurimpia ympäristöongelmia. Lähes kaikki suomalaiset voivat tehdä jotain sen eteen jokapäiväisessä

elämässä, onhan lähes koko Suomi Itämeren valuma-aluetta. Itämerta ei pelasteta ainoastaan puhdistamalla Pietarin jätevesiä. Ympäristöystävälliseen kulutukseen löytyy linkkejä jutun lopusta.

WWF:n selvityksen mukaan Suomi on jäänyt Itämeren suojeluohjelmassa pahasti jälkeen tavoitteista rehevöitymisen torjumiseksi. WWF jatkaa Itämeren suojelutyötään vuonna 2008 aloittamalla uuden hankkeen Kiskonjoen-Perniönjoen valuma-alueella, jossa pyritään torjumaan Itämeren rehevöitymistä perustamalla kosteikkoja. Hankkeen tavoitteina on vähentää Saaristomeren ravinnekuormitusta, suunnitella konkreettisia toimia monivaikutteisten kosteikkojen kustannustehokkuuden parantamiseksi, lisätä luontotyyppien ja maiseman monimuotoisuutta ja lisätä maaseutuväestön motivaatiota ympäristöasi-

© Ekokuva Oy Mauri Rautkari

oissa antamalla maanviljelijöille henkilökoh-
taista ympäristöneuvontaa. Muut jo meneillään
olevat kampanjat kuten vapaaehtoisten öljyn-
torjuntajoukkojen harjoittaminen jatkuvat.

Akvaraario-aktivisti voi ekologisemman
kulutuksen lisäksi lahjoittaa rahaa tai aikaa
luontojärjestöille tai muille hyväntekeväisyys-
organisaatioille. Tärkeintä on löytää itselle so-
pivat vaikutuskanavat ja toimintatavat.

Kuluttajan oppaita

<http://www.kuluttajavirasto.fi/ostajanoppaat>
Opas kestävään kulutukseen, mistä saa tietoa
ympäristömerkeistä ja rakentamisesta aina jal-
kineiden ja ruuan ostamiseen saakka.

<http://www.reilukauppa.fi>
Tietoa Reilun kaupan tuotteista.

<http://www.wwf.fi/kalaopas>
WWF:n kalaopas kuluttajalle pdf-muodossa.

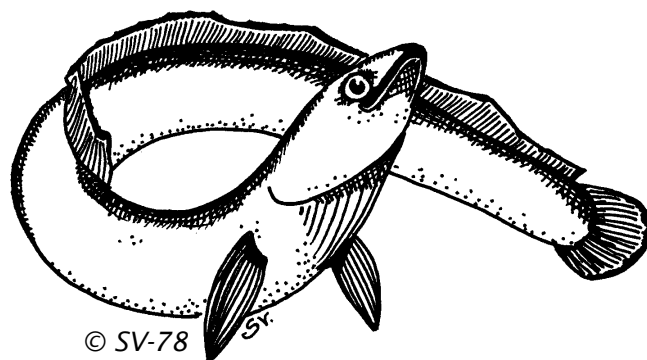
<http://www.wwf.fi/sademetsaopas>
WWF:n Sademetsä kotonasi - kuluta harkiten
opas pdf-muodossa

<http://www.lassila-tikanoja.fi/kierratysopas>
Lassila & Tikanojan, Keskon ja WWF:n yhtei-
nen kierrätysopas.

http://www.wwf.fi/ymparisto/meret_jarvet/itameri/merenneidon_vinkit_kuluttajille.html
WWF:n Itämeren suojelua edistävän Merenneito-
projektin vinkkejä suomalaiselle kuluttajalle.

© Samu Saurama

© Mia Rönkä

Lahjoita aikaa tai rahaa

<http://www.wwf.fi/ymparisto/perinneymparistot/talkooleirit>
WWF:n talkooleirit Suomessa.

http://www.wwf.fi/tue_toimi
WWF:n Tue ja toimi-sivut, josta löytyy ostettavia tuotteita, ohjeita lahjoituksen tekemiseksi ja linkki mm. Sademetsän sankarit -kampanjan sivuille.

<http://www.toisenlainenlahja.fi>
Kirkon Ulkomaanapu, jonka kautta voi lahjoittaa rahaa tiettyyn tarkoitukseen käytettäväksi. Esimerkiksi Sambiassa 25 eurolla puhdistetaan vettä kloorilla päiväksi noin 1 600 ihmiselle.

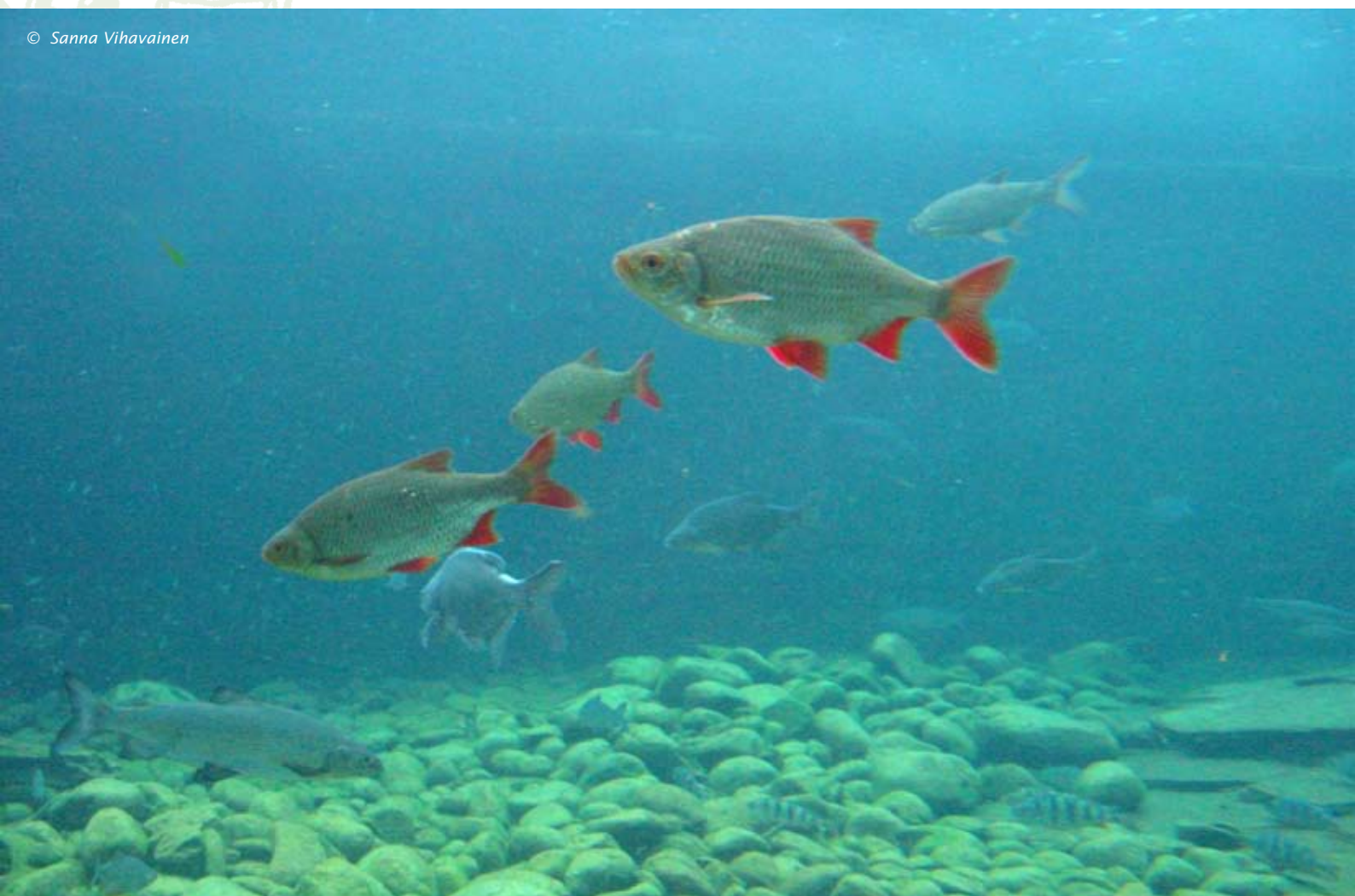
http://www.unicef.fi/mita_rahalla_saadaan
Mitä UNICEF:lle lahjoitetulla rahalla saa aikaiseksi.

<http://www.unicefshop.fi>
UNICEF-kauppa. Pehmeän paketin kautta saa osoitettua lahjoitetun rahan tiettyyn toimintaan.

<http://www.wildlifedirect.org/blogsList.php>
Erittäin mielenkiintoinen sivusto, jonka kautta pääsee lukemaan Afrikassa ympäristönsuojelutyötä tekevien blogeja ja lahjoittamaan rahaa heidän tekemään työhönsä.

© Sanna Vihavainen

Akvaarioseurat tutuiksi – Helsingin Akvaarioseura ry.

• Teksti: Alix Antell

Usein kuulee palstalla kysyttävän, minkälainen on joku tietty seura, missä olisi lähin seura ja kannattaako seuraan liittyä. Nyt alkaa artikkelisarja, jossa eri akvaarioseurat esittlevät itsensä ja toimintansa. Aloitamme pääkaupunkiseudulta Helsingin Akvaarioseura ry:n esittelyllä.

Helsingin Akvaarioseura ry. perustettiin vuonna 1944 ja on siten maamme vanhimpia akvaarioseuroja. Silloin mukana oli muutama kymmenen ihmistä ja akvaarioiden pito oli aika erilaista kuin tänä päivänä. Jäseniä on yli 200, pääosin pääkaupunkiseudulta, mutta monta jäsentä on ympäri suomen maan. Kaukaisin seuran jäsen asuu Kiinassa.

HAS:in toiminta on viime vuosina monipuolistunut entisestään kiitos aktiivisten seuran jäsenten. Jokavuotinen suurhuutokauppa Espoon Leppävaarassa on toki monen akvaarioharrastajan vuoden huippukohtia, mutta viime vuosina HAS on leventänyt toimintansa esittelytymällä erilaisilla lemmikkiaiheisilla messuilla. Keväällä 2008 tuleekin tähän mennessä suurin satsaus PetExpon yhteydessä, jolloin HAS toimii mahdollisimman monen seuran vastaanottaneen akvaarion sisustuskilpailuhaasteen. Esillä tulee myös olemaan paljon muuta kiinnostavaa akvaarioon liittyvää, seuran messuosasto on ainakin 100 neliön kokoinen! Samaan aikaan PetExpon kanssa järjestää HAS yhteistyössä Cliklidistien ja Akvaarioliiton kanssa vuoden FISU-päivät, jolloin maahan saapuu maailmankuuluja

*Lemmikki 2006 -tapahtuma
Vantaan Myyrmäkihallissa.*

© Samu Saurama

nimiä, kuten Heiko Bleher, luennoimaan. HAS toivoo tämän tuhdin viikonloppupaketin houkuttelevan akvaristeja pääkaupunkiseudulle pidemminkin matkan päästä.

Seuran muukin toiminta on monipuolista. Järjestämme vuosittain retkiä eri yleisöakvaarioihin (joissa aina olemme saaneet ”kulissien takaisen” kierroksen), kevyemmänpuoleiset kesäretket, pikkujoulut ja ulkomaanretkiäkin. Joka vuosi keräämme elävää ravintoa kaloillemme ötökkäretken merkeissä ja tietenkin tapaamme kuukausikokousten aikaan kuuntelemaan luentoja ja juttelemaan eväkkäistä asioista.

HAS julkaisee kaksi kertaa vuodessa ilmestyvää tiedotuslehtistä, Kalalehteä. Lisäksi pidämme yhteyttä sähköpostilistamme, HAS-listan, avulla. Seuran jäsenille on myös nettisivuilla olemassa oma jäsenosio, jonne keräämme jatkuvasti seuralaisten käyttöön kiinnostavaa materiaalia, esimerkiksi kuturaportteja.

Helsingin Akvaarioseuran jäsenenä saa mielellään tulla mukaan toimintaan juuri niin paljon kuin itse haluaa ja toivomme, että seuran ilmapiiri myös on avoin ja ystävällinen. Täysin uusia kasvoja tapaa jokaisen tapahtuman tai tempauksen aikana eikä uusien jäsenten tarvitse aikailla muiden seuralaisten kanssa juttuun tulemista, sillä meitä on kaikenlaisia; junnuista eläkeläisiin. Uusia ideoita ja ideoiden toteuttajia otetaan hallituksen puolesta aina mieluusti vastaan, niin pieniä kuin suuriakin (toteuttajan ei tarvitse olla hallituksen jäsen tai edes aktiivijäsen muuten), ja auttavia käsiä tarvitaan aina kun jotain tapahtuu. Jokaiselle löytyy puuhasteltavaa esimerkiksi messujen pystytyksissä, huutokaupan aikana tai retken suunnittelussa ja tekemisen lomassa saa sitä, mitä ei nettipalsta voi tarjota - keskustelua kasvokkain, yhdessä tekemistä ja onnistumisen tunnetta!

Yllä: Pikkujoulut 2006, Kotkan Maretariossa

Keskellä: HAS:in uuteen mikroskooppiin tutustuminen/syyskuun kuukausikokous 2007

Alla: Suuhuutokauppa 2005

© Samu Saurama

© Ville Kivisalmi

© Samu Saurama

Akvaarioharrastus - Aktiviteettia aivoille

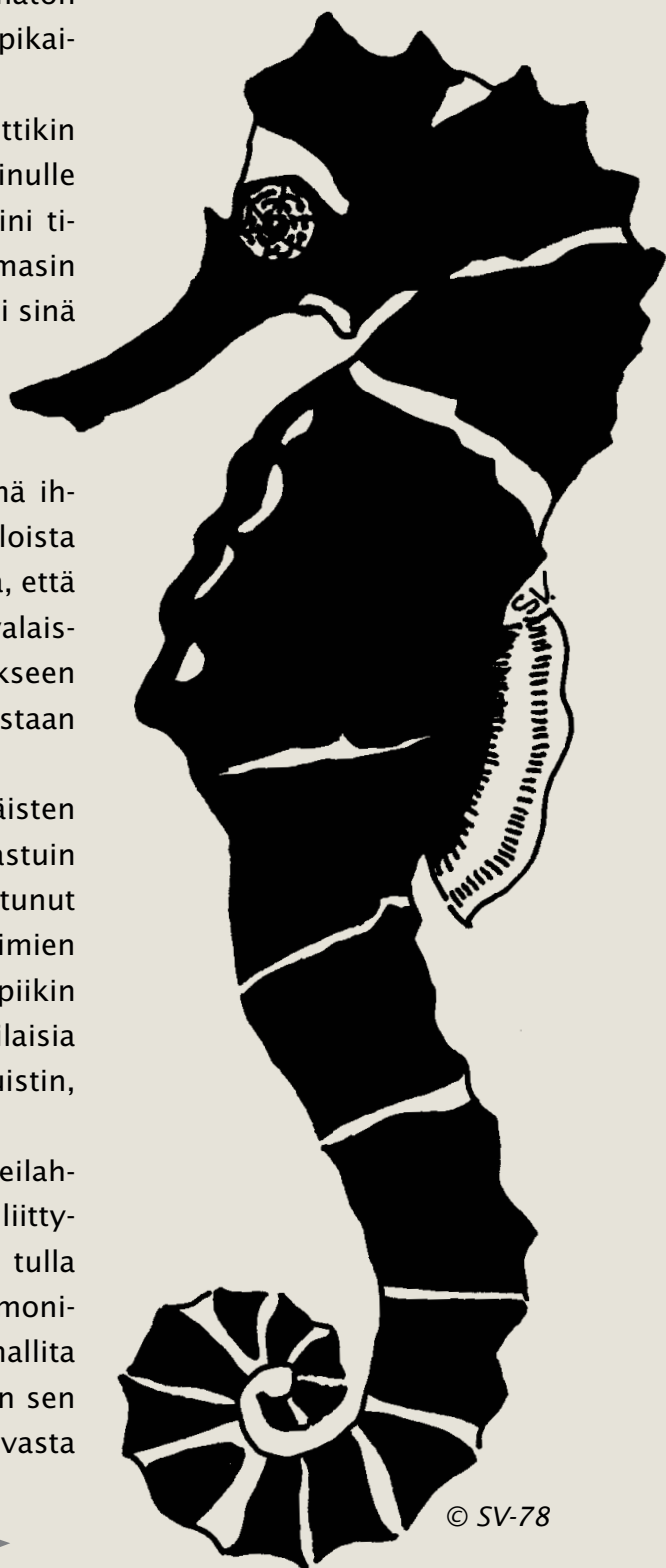
Akvaarioharrastuksen viehätys on siinä, että juuri kun pääsee jostakin asiasta jyvälle, alkaa toisen teeman ympärillä kyntäminen. Tai, että altaassa odottaa joku tuntematon jymy-ylläri, jonka luonteesta on päästävä selvyyteen pikaisesti. Aivot pysyy aktiivisena.

Harrastuksen alkumaininkeihin sitä vasta riittikin aivoille lohkottavaa. Jo allaskoon päättäminen oli minulle ylivaikava yhtälö, saatikka sitten se, että mistä purkkini tilaan. Kun jotakuinkin pääsin näistä selvyyteen ja huomasin juoksevani nauhan läpi voittajana, jossa lukee, että hei sinä teit sen ja tilasit altaan, tajusin, että edessä oli vielä paljon valintoja.

Ensiksi aivoissa kävi naksahdus valaistuksen suhteen. Viherpeukalona ja viherkasveihin kiintyneenä ihmisenä myös akvaarioon halusin erilaisten kasvien sulosta tervettä eloa. Erilaista tietoa kahlaamalla sainkin tajuta, että 60 senttiä korkea altaani olisi ihan mukava haaste valaistuksen kannalta. Päädyin kuitenkin loisteputkivalaistukseen ja valaisinasian jälkeinen tietoisuuteni täyttyi puolestaan suodattimien eriskummallisella maailmalla.

Olin järkyttynyt merkkien paljoudesta ja yksittäisten merkkien mallien runsaudesta. Hankin tietoa ja tuskastuin ja hankin lisää tietoa, ja pian huomasin olevani rakastunut tiettyihin suodattimiin. Hankin siis sellaiset. Suodattimien hinnat nostattelivat pulssia ja verenpaine taisi tehdä piikin siinä kohtaa, kun aloin tutkailla eri tahojen hyvin erilaisia hintoja. Pulssi ja paineet laskivat, kun sitten jälleen muistin, että kuinka nautittava prosessi oli meneillään.

Suodatinprojektin rinnalla myös kiitettävää heilailua pääkopassani aiheuttivat altaan kypsytykseen liittyvät tiedot. Niitä ahmin isoja mitallisia kerralla ja olin tulla hulluksi. Lopulta päädyin multa – sukkahousu – ammoniakiliuos – kalanruoka –viritelmään. Yritin tietää ja hallita kaikkea etukäteen kypsytyksen suhteen, mutta tajusin sen kerran tehtyäni, että oikeastaan tekemällä hahmottuu vasta kokonaiskuva. Hieno kokemus sekin.

© SV-78

Eli monipuolisesti aivot ovat saaneet työskennellä akvaarioharrastuksen kanssa. Herneillä on ollut kiirettä., tosin ovat isossa koossa nyt näin vetisen harrastuksen ääressä. Monesta asiasta sitä on päässyt hyvälle, mutta aina uuden asian takana on odottanut jymypommi jotain ihan muuta kuin mitä oli ajatellut. Ja kuten kaikki akvaristit tietävät; allas kaikinensa kyllä osaa järkätä yllätyksiä.

Isoin valintojen ponnistus taisi kuitenkin olla itse kalojen ja kasvien hankinnassa. Vatu-
lointiin eli eipäs juupas –ajatuskuvioihin taipuvaisena käynnistyi eittämättä ”hauska” pro-

sessi, kun allas alkoi olla sisustuskunnossa ja sitten viimein kypsä. Jotain mieltymyksiä kasveja ja kaloja kohtaan oli jo valmiiksi nieltynä ja mietittynä. Aivojumppaa ajattelemalla.

Näihin akvaarioharrastusjuttuihin on muuten tullut iän mukana harkintaa. Olen nuoremmalla iällä pilannut kaksi hyvää akvaarioharrastuskiinnostustani impulsiivisuudella ja kärsimättömyydellä eli ns. aivojen käyttämättömyydellä. Nyttemin kun ikäkello on kolmekymppisensä kilkattanut, alkaa mieli olla jo verkkaisempi ja sitä ottaa varman päälle ja käyttää jopa aivojaan. Hiljaa hyvää tulee.

Sari Mäki-Penttilä

© SV-78